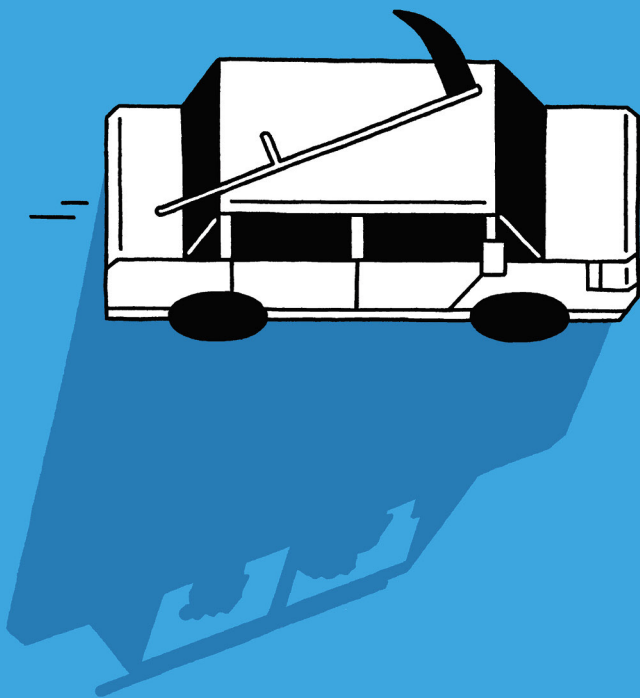


MIJN EX, DE DOOD EN IK



Thees Uhlmann

ROMAN | SIGNATUUR

Over het boek

Op een dag wordt er aangebeld en staat de Dood voor de deur. Je hebt nog drie minuten te leven. Wat nu?

Drie minuten heeft de verteller om afscheid te nemen van het leven. Maar hij raakt met de Dood verwickeld in een woordenstrijd over liefde, vriendschap en geloof. Samen gaan ze op weg naar zijn moeder en zoontje en ook zijn ex sluit zich aan. Onderweg wordt de Dood steeds geestdriftiger over het leven.

Mijn ex, de Dood en ik is een scherpe, humoristische en aandoenlijke roman over alles wat in het leven werkelijk telt. Een roadtrip recht naar diegenen die er écht toe doen. Je leest, lacht, smelt en bent immens tevreden dat je erbij kan zijn, bij deze belangwekkende zaak genaamd het leven.

De pers over het boek

'Was het boek bier, dan was het met liefde gebrouwen.' – *Spiegel online*

'Uhlmanns uiterst charmante literaire debuut zit vol hilarische dialogen. Zo'n communicatie met de Dood heb je nog nooit gelezen.' – *Rolling Stone*

'Een boek dat je herhaaldelijk moet raadplegen om de fantastische dialogen nogmaals te lezen.' – *Westdeutscher Rundfunk*

Over de auteur

Thees Uhlmann (Duitsland, 1974) is muzikant en auteur. *Mijn ex, de Dood en ik* is zijn debuutroman en meteen een bestseller in Duitsland met meer dan 73.000 verkochte exemplaren.

Wilt u op de hoogte blijven van de romans en literaire thrillers van uitgeverij Signatuur? Meldt u zich dan aan voor de literaire nieuwsbrief via onze website www.uitgeverijsignatuur.nl.

Thees Uhlmann

Mijn ex, de Dood en ik

Vertaald uit het Duits door Herman Vinckers



SIGNATUUR

2016

Originally published in the German language as *Sophia, der Tod und ich* by Thees Uhlmann. Copyright © 2015, Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. KG, Cologne / Germany
Published by arrangement with Marianne Schönbach Literary Agency
Vertaald uit het Duits door Herman Vinckers

© 2016 Uitgeverij Signatuur, Amsterdam en Herman Vinckers
Alle rechten voorbehouden.
Omslagontwerp: Studio Jan de Boer
Omslagbeeld: © Lennard Kok
Foto auteur: www.pertramer.at
Typografie: Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN paperback 978 90 5672 570 9
ISBN e-book 978 90 449 7549 9
NUR 302

Eerste druk, oktober 2016
Tweede druk, e-book, oktober 2016

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Voor Uta en Lisa en voor Uwe Podratz

'Long may you run!' – Neil Young

1

Er werd aangebeld en in het trappenhuis rook het naar vers gezette koffie.

Dat was eigenlijk niet zo, maar een vriend van me zei ooit dat wanneer hij een roman zou schrijven, hij met deze zin zou beginnen: 'In het trappenhuis rook het naar vers gezette koffie.' Omdat ooit een jury de prijs voor de beste openingszin aller tijden had gegeven aan: 'Ilsebill deed er nog wat zout op.'

Als dat echt waar was, zei hij, vond hij 'In het trappenhuis rook het naar vers gezette koffie' stukken beter en maakte het al bijna niet meer uit hoe de roman verderging. Er werd aangebeld en ik wist nog helemaal niet hoe het in het trappenhuis rook, want dat weet je pas als je hebt opengedaan.

Dat ik opendeed kwam eigenlijk nooit voor. In de eerste plaats omdat er bij mij bijna nooit iemand aanbelde. En in de tweede plaats omdat ik me nadat er was aangebeld altijd eerst afvroeg wie er waarom uitgerekend bij mij aanbelde en ik dan dáárom niet opendeed.

Er waren verschillende redenen mogelijk waarom iemand bij mij aanbelde:

- a. Er kwam een vriend spontaan langs.

Analyse: geen mens boven de achtendertig komt zomaar spontaan langs. 'Mijn huis ziet er weliswaar uit alsof er net een huiszoeking is geweest, maar we hebben elkaar al zó lang niet meer gezien. Leuk dat je toevallig in de buurt was. Natuurlijk, kom binnen!' Zoiets zegt geen mens.

- b. 'Goedendag, wij komen de meterstanden opnemen.'

Analyse: ik heb op mijn bankrekeningen alles zo ingesteld

dat er eigenlijk niemand meer hóéft langs te komen. Ik maak alles over. En als het te veel is, wat kan mij dat schelen, want... Het belangrijkste is dat er niemand aanbelt.

Er werd gebeld, en in de hoop dat het in het trappenhuis naar vers gezette koffie rook liep ik naar de deur, werd vrolijk bij het idee dat ik zo meteen zou opendoen, werd er vrolijk van dat ik daar vrolijk van werd, draaide de sleutel in het slot om en herinnerde me dat we vroeger aan het gerinkel van de sleutels konden horen wie van het gezin voor de deur stond. En ik herinnerde me dat mijn vader na het scheren zijn elektrische scheerapparaat uitklopte in de wastafel, drie keer *tik tik tik*, wat ik vanuit mijn kinderbed hoorde en wat het signaal was dat mijn vader me weldra zou komen halen en aan de hand naar de badkamer zou meenemen, terwijl ik zes jaar lang tevergeefs probeerde mijn ochtenderectie te verbergen. Na zes jaar ging ik uiteindelijk in mijn eentje naar de badkamer, zonder ooit ook maar één keer van mijn vader ‘Dat is normaal’ gehoord te hebben, wat me tientallen maanden schaamte zou hebben bespaard.

Ik bedacht dat deurbellen vroeger zo mooi klonken als orkesten en dat er tegenwoordig nog maar twee soorten deurbellen waren, *tringg* en *dingdong*. En ik dacht gewoon de normale onzin die je denkt wanneer je een deur opendoet.

2

Er werd aangebeld. Ik draaide de sleutel in het slot om en de deur piepte bij het opengaan en ik herinnerde me dat er een keer door Jehova's getuigen werd aangebeld. Ze waren met z'n drieën, jonger dan achtentwintig, onopgemaakt, knap en van het vrouwelijk geslacht.

Zij: 'Hallo, wij lopen de buurt door, op zoek naar mensen die in God geloven.'

Ik: 'In welke?'

Zij: 'Nou ja, in Jezus en in God.'

Deze beperking was relatief belangrijk, omdat ik in een wijk woonde waar de mensen in Allah geloofden of helemaal niet geloofden, omdat ze na 1971 waren geboren.

De vrouwen voor mijn deur zagen er in al hun religiositeit best lekker uit.

Ik: 'Nou ja, ik geloof eigenlijk niet zo in God.'

Zij: 'Jammer.'

Ik: 'Ja, dat vind ik ook.'

Zij: 'Waarom niet?'

Ik: 'Na mijn belijdenis geloofde ik in God. Toen kreeg een klasgenoot van me kanker. Ik bad dat hij het zou overleven. Hij stierf. Toen geloofde ik niet meer.'

Zij: 'Degenen die God liefheeft, neemt Hij als eerste tot zich.'

Ik: 'Dan houdt God wel erg van de Sahel.'

Zij: 'Leest u de Bijbel?'

Ik: 'Alleen de gewelddadige passages en de stambomen in het Oude Testament. Van welke kerk zijn jullie eigenlijk?'

Zij: 'Van de Jehova's getuigen.'

Ik: 'Cool, echt waar?'

Zij: 'Ja.'

Ik: 'Wat goed dat jullie hier de wijk aflopen. Best zwaar voor jullie, zeker?'

Zij: 'Ja.'

Ik: 'Ik ben helaas niet degene die jullie moeten hebben, maar ik wens jullie het allerbeste. Op z'n hugenoots dan. God houdt van hen die moeizaam de akker ploegen.'

Zij: 'Maakt u ons belachelijk?'

Ik: 'Ik meen het serieus. Als zelfs de Jehova's getuigen in ironie geloven, gaat de wereld echt ten onder. Mag ik dan met jullie mee?'

Zij: 'Bidt u wel af en toe?'

Ik: 'Alleen als het om voetbal gaat.'

Zij: 'Ik geloof niet dat dat voldoende is.'

Ik: 'Geloven, hè?'

Zij: 'Mogen we nog een keer langskomen?'

Ik: 'Ik geloof dat dat geen zin heeft. Maar ik vind het leuk dat jullie dit doen.'

Zij: 'Oké, tot gauw dan.'

Ik: 'Ja, tot gauw dan.'

Ik deed de deur dicht en was blij met het eerste serieuze gesprek in weken. Ik hoorde hun stemmen in het trappenhuis en was ineens in een extreem goede bui.

3

Ik deed de deur naar mijn trappenhuis open. Het rook naar vers gezette koffie. Er stond een man voor me die net zo groot was als ik, net zo oud leek te zijn als ik en ook wel op mij leek. Het mooiste wat ik ooit over mijn uiterlijk had gehoord was dat ik eruitzag als een combinatie van Brad Pitt, Hape Kerkeling en een voetballer uit de tweede divisie.

Ik: 'Hallo. Kan ik u ergens mee helpen?'

Er lag geen pakketje achter me dat ik voor de andere huurders in het pand in ontvangst had genomen.

Hij: 'Hallo. Eigenlijk kunt u helemaal nergens mee helpen. Ik ben de Dood en u moet nu meekomen.'

Ik: 'Ja, hebt u een momentje? Dan pak ik gauw mijn spullen en kom eraan.'

De man rolde met zijn ogen, keek me aan en zei: 'O, het humoristische type. Leuk hoor. Deze grap had ik nog nooit gehoord. U hebt nu nog drie minuten de tijd om over alles na te denken. Als u iemand opbelt of gaat gillen bent u meteen dood.'

Van alle krankzinnige dingen die ik ooit had gehoord en meegemaakt, was dit waarschijnlijk een van de krankzinnigste.

Andere krankzinnige dingen die ik had gehoord:

1. Ik heb eens een man gekend die lang geleden een Ford Fiesta 1 had, en een andere automobilist had hem in-gefluiserd dat een op de tien Fiesta's hetzelfde slot had. Daarom had hij altijd een cassettebandje met zijn lievelingsnummers bij zich. Hij probeerde bij elke Fiesta 1 of zijn sleutel paste en als dat zo was, legde hij zijn bandje in de auto, schreef op het etiket op de cassette 'Timo's

- lievelingshits' en op de andere kant 'Veel plezier!'
2. Een andere vriend van me reed op zijn eerste rit na het behalen van zijn rijbewijs een kat aan en kon in de achteruitkijkspiegel zien, nadat hij allemaal lawaai onder de auto had gehoord, dat de kat verder rende in de richting van een boerderij langs de kant van de weg. Hij parkeerde de auto, liep het erf op en zag de kat zwaar ademhalend op de grond liggen, terwijl de boer ernaast stond. Mijn vriend zei: 'Het spijt me. Volgens mij heb ik zojuist uw kat aangereden.'
'Geeft niets,' zei de boer. 'We hebben er toch genoeg.' Hij pakte een schep en sloeg met de scherpe kant twee keer op de nek van de kat.
 3. Ik stond in een volle metro, chagrijnig, licht verkouden, en moest mijn neus ophalen. Gewoon een keurig stroompje, klein genoeg om de andere passagiers niet te laten merken dat er iets glimmends uit mijn neusgat liep. Een junkie gaf me een zakdoek, glimlachte naar me en zei: 'Beterschap.'

4

Net als de meeste andere mensen had ik een gespannen verhouding met de dood. Maar bijna nog gespannener was mijn verhouding met mensen die probeerden zich door negatieve uitingen onvergetelijk te maken. Ik was ooit op een bruiloft, waar een vrouw die ik kende tegen de bruid zei: ‘Die jurk staat je van geen kanten.’ De bruid zag er beeldschoon uit en bovendien maakt het niet uit hoe je eruitziet op de dag dat je trouwt. Alles op een bruiloft is fantastisch. Het eten, de gasten, de tafelschikking, de cadeaus, de toespraken, de spelletjes, álles. Zo is het ook wanneer er gevoetbald wordt. Het is in de eerste plaats fantastisch dát er gevoetbald wordt. De rest komt later. Ze zei: ‘Die jurk staat je echt niet,’ en toen zei ze: ‘Ik ben toch alleen maar eerlijk’ – de meest overschatte van alle deugden – maar ze wilde zich alleen maar verzekeren van een moment van eeuwigheid in het leven van die ander en genoot van het idee dat de echtelieden, als het hun gegeven was, vijftig jaar later nog tegen elkaar zouden zeggen: ‘Weet je nog wat ze toen zei over de jurk?’

Ik deed de deur dicht en liet de schoft die me overstuur probeerde te maken staan waar het naar vers gezette koffie rook, ging naar de badkamer om te plassen, maakte mijn broek open en dacht aan de bruiloft en de diepe treurnis die de bruid gevoeld moest hebben door dit zinnetje over de jurk, en bedacht hoe gestoord je moest zijn om bij vreemde mensen aan te bellen en hun mede te delen dat je de Dood bent.

‘Nou niet schrikken,’ zei de man die zojuist nog voor mijn deur

had gestaan en nu op de rand van mijn badkuip zat, net op het moment dat ik wilde gaan plassen.

Als je iets meemaakt wat écht merkwaardig is, blijf je merkwaardig rustig. Aan het begin van mijn carrière in de ouderenzorg werkte ik ooit, om mijn weinig luxueuze levensstijl te kunnen financieren, een halfjaar als ambulante bejaardenverzorger en toen zag ik voor het eerst een dode vrouw. Ze was, toen ze nog leefde, heel aardig en blind, en ze rookte 100s-sigaretten van de Lidl, die ze vanwege parkinson in een vergevorderd stadium en een afnemend gezichtsvermogen bij het filter of in het midden aanstak.

De vloerbedekking in haar huis zat onder de brandvlekken, alsof de Vesuvius in de buurt was uitgebarsten, en op een gegeven moment kwam ik bij haar thuis en toen was deze vrouw dood. Ik schrok niet. Ik was niet bang. Ik was gewoon als eerste in een huis waar een diepe rust heerste. Het was net een date waar je iets te laat arriveerde. Je vond het jammer dat de ander al was vertrokken, maar je had tenminste een date gehad.

Ik trok de rits weer dicht en keek naar de man die zojuist nog voor de deur had gestaan.

Hij: 'U hebt het hier mooi voor elkaar.'

Ik: 'O, de Dood heeft humor. Dat wist ik nog niet.'

Hij: 'Dat snapt u niet.'

Ik: 'De Dood zegt u tegen me. Helemaal mooi. Een van de bazen van het universum zegt u tegen me.'

Hij: 'Alleen als je u tegen elkaar zegt, kun je elkaar later tutoyeren.'

Ik: 'De Dood heeft humor. Nou goed, als ik erover nadenk, had ik het bijna zelf kunnen bedenken. En wat is er eigenlijk zo mooi aan mijn huis?'

Hij: 'De overvloed van gedachten. De duistere en de lichte.'

Ik: 'Ik denk niet. Ik heb al jaren niet meer gedacht.'

Hij: 'Dat denkt u maar.'

Ik: 'De Dood heeft humor, zegt u tegen me en weet meer over mijn brein dan ikzelf. Als ik nu, op dit moment, zou meedoen aan de lotto, zou ik zes goede hebben.'

Hij: 'Ja, inderdaad. Maar dat zou niets meer uitmaken, want

over drie minuten bent u er immers niet meer. Per slot van rekening bevinden we ons nu in een *no point position*.’

Ik: ‘Een no point position? Gebruiken jullie nu ook al marketingtermen?’

Hij: ‘Ja, heb ik zelf bedacht. Goed, hè? Anders begrijpen de mensen het niet. Als iemand vlak voor zijn overlijden iets wil waarvan de realisatie waarschijnlijk procentueel heel laag is, dan is dat nu duidelijk. Voor de rest van de wereld maakt het verder niet uit. We zijn toch over drie minuten dood.’

Ik: ‘Zijn wij over drie minuten dood?’

Hij: ‘Nou ja, ik ben het altijd al en jij komt mee.’

Ik: ‘Oké, ik wil een miljoen.’

De Dood rolde weer met zijn ogen.

Hij: ‘Er zijn net zoveel mooie dingen op de wereld als er moleculen zijn en een op de vier sukkel wil een miljoen.’

Ik: ‘Ja toch?’

Hij: ‘Hoezo, ja toch?’

Ik: ‘Ja toch, wat zou je anders willen?’

Hij: ‘Ach, altijd die ideeën over laatste wensen die je toch niet meer met andere mensen kunt delen. Daar word ik echt depressief van. Daar word ik nog depressiever van dan van steeds maar mensen te moeten ophalen.’

Ik: ‘Charmant, sarcastisch, humoristisch, ironisch, depressief en hij ziet er bijna net zo uit als ik. Wat is de Dood veelzijdig. Ik sta versteld.’

‘Waaacht even. Dat we op elkaar lijken, daar heb ik geen invloed op. Ik lijk altijd een beetje op de mensen die ik kom halen. Zo, wat doen we nu?’ vroeg de Dood aan mij.

Ik: ‘Al sla je me dood.’

Hij: ‘Weet je wat zo mooi is aan jullie mensen?’

Ik: ‘Eerlijk gezegd heb ik daar de laatste tien jaar hard over nagedacht en ik heb er niet echt een antwoord op gevonden.’

Hij: ‘Ik dacht dat je niet dacht... Ach, laat maar. Weet je wat zo mooi is aan jullie? Dat jullie kunnen vloeken.’

Ik: ‘Kun jij niet vloeken dan? Dat kan iedereen toch? Dat zijn gewoon reeksen van woorden die niet in het woordenboek staan.’

Hij: 'Ja, maar mij zegt het niets.'

Ik: 'Je kleine teen stoten in het donker en dan vloeken?'

Hij: 'Nee.'

Ik: 'Een gelijkmaker in de negenentachtigste minuut?'

Hij: 'Nee.'

Ik: 'Godver zeggen als je een vrouw voor het eerst naakt ziet en niet kan geloven hoe mooi ze is?'

Hij: 'Mijn verhouding ten opzichte van vrouwen en mensen in het algemeen is nogal ingewikkeld. Dus, wat gaan we nu doen?'

Ik: 'Het *Requiem* van Mozart opzetten? Dat duurt tenminste langer dan drie minuten.'

Hij: 'O, dat kende ik nog niet. Maar ik luister ook nooit naar klassieke muziek. Van klassieke muziek word ik verdrietig en je moet er de tijd voor nemen.'

Ik: 'En je hebt altijd maar zo'n drie minuten.'

Hij: 'Precies!'

Ik: 'Zouden we een fundamenteel vraagstuk kunnen oplossen?'

Hij: 'Ik hou van fundamentele discussies.'

Ik: 'Wat is er aan de andere kant?'

Hij: 'O, dat weet ik niet.'

Ik: 'Weet je dat niet? Meen je dat? Dat is bijna net zo mooi als het antwoord op de vraag die ik ooit aan een meisje stelde: "Hou je van me?" En toen zei ze: "Ik weet het niet." Godallemachtig, de Dood is hier. Komt bijna met een miljoen op de proppen en beweert dat ik nog drie minuten mag leven, maar weet niet wat je aan het andere eind te wachten staat. Het leven halverwege het hier en wat erna komt is echt nog erger dan de rest.'

Hij: 'Ik help alleen maar bij het transport. Ik ben een soort taxichauffeur die iemand naar een bordeel brengt. En als je dan vraagt: "Wat gebeurt daar achter die deur?", kan de taxichauffeur niets zeggen. Hij kan hopen of vermoeden, maar weten doet hij niets.'

Ik: 'De Dood luistert niet naar klassieke muziek en maakt vergelijkingen waar bordelen in voorkomen. Dat ik dit nog mag beleven.'

Hij: 'Dat je dit nog mag "be-leven" klinkt wel een beetje gek in

deze context en binnen de tijdspanne die we nog hebben. Wat zou je nu nog willen doen?’

Ik: ‘Ik wil niets meer doen. Ik wil rust. Ik wil eindelijk rust. Weet je, mijn moeder belde onlangs op. Ze was op het eiland waar ze altijd naartoe gaat. Hoe heet het ook alweer? Juist. Ze belde vanaf Juist. En elke keer dat ze me daarvandaan belt, staat ze net op het strand en zegt: “En, raad eens waar ik ben?” Ik heb dan altijd het liedje ‘I Just Can’t Get Enough’ in mijn hoofd, wat volgens mij een goede slogan voor Juist zou zijn. Dat zou ik dan aan ze willen voorstellen, maar dan heb ik het telefoonnummer van het toeristenbureau van Juist niet. En ook al had ik het, ik zou toch iemand aan de lijn krijgen die zou zeggen: “Nee, volgens mij is de slogan *Juist, de grote parel in de keten van de Oost-Friese eilanden* beter dan *I just can’t get enough*.” Alleen al als ik daaraan denk erger ik me, al weet ik niet waarom, en daardoor ga ik me nog meer ergeren en dan hoor ik de stem van mijn moeder op het strand, met dat toontje dat niets anders uitdrukt dan “Als je ooit honger hebt gehad, dan heb je genoeg aan een telefoon om je zoon te bellen en het strand van een stom eiland om rust te vinden”. Maar ik heb nooit honger gehad en zal ook nooit honger hebben, en dan gaat mijn hart tekeer en als mijn hart tekeergaat heb ik zin in witte wijn, waar ik onrustig van word, en dan drink ik nog meer, omdat het leuk is om witte wijn te drinken als je hart tekeergaat, en dan gaat mijn hart nog harder tekeer, omdat ik dan sneller denk, over alles, over het goede en het slechte, en dan is het net als bij die vrouw met die weegschaal, die Justitia, en is in een fractie van een seconde duidelijk of ik een goed of slecht humeur heb tijdens het drinken van witte wijn. En dan zijn in mijn hoofd deze twee gedachten met elkaar aan het boksen. En dan denk je dat de goede gedachte in de pauzes van de bokswedstrijd ook witte wijn drinkt in plaats van water, en ineens sta je daar na twaalf ronden, terwijl er geteld wordt, en je weet nog steeds niet of je een goed of slecht humeur hebt, maar je bent gewoon rústig, omdat er iets suist, omdat de synapsen werken, omdat je gedachten die je anders niet hebt logisch vindt, vooral omdat je helemaal niets denkt, en daarover nadenkt. De volgende dag

maakt het allemaal niets meer uit, omdat je onrustig bent, omdat je een kater hebt en de synapsen zich hebben aaneengesloten tot een machine die je als een moloch de diepte in trekt en dan... Ik praat te veel. Waar ga ik eigenlijk dood aan?’

Hij: ‘Iets met je hart.’

Ik: ‘Maar ik heb onlangs nog hardgelopen.’

Hij: ‘Dat was een halfjaar geleden.’

Ik: ‘Ik weet het.’

Hij: ‘Een verborgen hartafwijking, een ader die springt en dan is het afgelopen.’

Ik: ‘Net als bij mijn vader?’

Hij: ‘Net als bij je vader.’

Ik: ‘Tering, wat een ellende, vriend.’

Hij: ‘Wacht even, een verborgen hartafwijking is een van de best denkbare doodsoorzaken. Familie en vrienden worden ontzien. Als iemand door toeval doodgaat, maakt dat veel meer indruk. Een auto is voor iedereen zichtbaar. Dan denken de mensen: was hij nou maar tien seconden later van huis gegaan.’

Ik: ‘Tering, wat een ellende, vriend.’

Hij: ‘Dan moet je mij eens vragen wat ik van mijn baan vind. Iedereen heeft een hekel aan de boodschapper, maar niemand heeft een hekel aan de koning.’

Ik: ‘Maar wie is die koning dan?’

Hij: ‘Diegene aan de andere kant van de deur van de hoerengkast.’

Ik: ‘O ja!’

Hij: ‘Kunnen we nu dan gaan?’

Ik: ‘Ik hoef zeker geen spullen te pakken?’

Hij: ‘Nee.’

Ik: ‘Iets te drinken meenemen?’

Hij: ‘Nee. Kom je?’

5

Ik weet niet hoe het bij anderen is, bij mij ging het sterven aldus: het begon te trillen. Alsof twee verdiepingen boven mij een wasmachine aan het centrifugeren was, het hele pand begon te wiebelen en op een onhoorbare frequentie dusdanig trilde dat je er heel gauw misselijk van werd.

Het voelde alsof ik uitgerekt werd, terwijl mijn voeten op de grond bleven staan. Het deed geen pijn, omdat ik geen botten in mijn lijf had, maar ik wist dat ik afscheid moest nemen, omdat ik nog nooit had gezien dat mijn voeten zo ver van me verwijderd waren. En het voelde alsof er voor mijn ogen iets knetterde. Wat gek is, want er knettert nooit iets voor je ogen maar in je oren. Alsof je honderd stekkers in honderd stopcontacten steekt, er kleine vonkjes uit het stopcontact komen en dan een of andere wijsneus vanaf de zijlijn zegt: 'Maar dat is niet goed voor het apparaat.' En het voelde alsof er werd aangebeld. En alsof er nog een keer werd aangebeld. En alsof er nóg een keer werd aangebeld.

En toen was ik ineens heel helder.

De Dood zei: 'Er wordt aangebeld.'

Ik: 'Ik weet het. Ik hoor het.'

Hij: 'Er wordt nooit aangebeld als ik aan het werk ben.'

Ik: 'Zal ik hem wegsturen? Gewoon, heel onbeschoft?'

Hij: 'Er kán helemaal niet aangebeld worden als ik aan het werk ben. Dat past zeg maar... niet in het plan.'

Ik: 'Niet in het plan. Niet in het plan... Geweldig! De Dood heeft iets heel aangenaam Duits over zich.'

Hij: 'Wat moeten we nu doen?'

Ik: 'De Dood vraagt mij wat we nu moeten doen? Krankzinnig.'

We vragen of degene die voor de deur staat skaat kan spelen. Dan zijn we tenslotte met ons drieën. Kun jij het?’

Hij: ‘Nee.’

Ik: ‘Ik ook niet.’

Er werd weer gebeld. Langdurig. En dringend. Misschien vreemd om te zeggen, maar de levensgeesten in mij werden opgewekt.

Ik: ‘We doen gewoon open.’

Hij: ‘Dat gaat niet. Dat gaat nooit zo. Zoiets kan niet. Ik maak je net dood.’

Ik: ‘Je had me net doodgemaakt willen hebben, bedoel je.’

Hij: ‘Weet je wat? We doen gewoon de deur open. Eindelijk wat leven in de brouwerij. Ik heb al veel mensen stervende ontmoet en erover gehoord dat dit weleens gebeurde, maar ik heb nog nooit een stervende ontmoet wie dit echt is overkomen. We gaan nu naar de deur en doen open. Zoiets is in honderden jaren niet gebeurd en nu overkomt het mij. Ik weet nog niet hóe slecht het is als er wordt aangebeld tijdens het sterven, maar daar komen we dan wel achter. We doen gewoon de deur open. “Hé, Lucifer, oude zwavelkop, ben je daar weer?” Of: “Aartsengel Gabriël, die krullen staan je goed. Wat doe jij hier?” Kom, we doen nu open. Dat wordt lachen!’

Ik liep naar de deur en deed hem open. Daar stond Sophia, ze keek me aan en zei: ‘Je bent toch niet vergeten dat je vandaag naar je moeder wilde en mij twee maanden lang hebt gesmeekt om mee te gaan? Man, man, jij bent echt de meest gestoorde kerel die ik ken. Wie is dat?’

‘Dat wil je niet weten,’ zei ik, ‘dat wil je echt niet weten.’

Zij: ‘Pak nou je rotzooi maar, want dat heb je natuurlijk nog niet gedaan, hè? Dan halen we misschien de trein nog.’

Ik draaide me om naar de Dood en vroeg: ‘Wat moeten we nu doen?’

Hij: ‘Wat loop je nou nog te dralen? Trek eindelijk je schoenen aan. Je hebt toch gehoord wat Sophia zei: pak je rotzooi. Dan halen we misschien de trein nog.’

Zij: 'Hoezo weet hij mijn naam?'

Ik: 'We hadden het net over je.'

Zij: 'Je hebt het al maanden niet meer over me en als je dat wel een keer zou willen, dan zou je het misschien eens met mij over mij kunnen hebben.'

De Dood: 'Punt voor haar.'

Ik: 'Ach, wat.'

6

Ik trok mijn schoenen aan, pakte mijn spullen, en we renden met z'n drieën, Sophia, de Dood en ik, de straat uit. De Dood lachte tijdens het rennen zachtjes en was goedgemutst.

Ik: 'Lach niet!'

Hij: 'Ik kan niet anders.'

Ik: 'Ik meen het.'

Hij: 'Dat weet ik. Maar weet je wat ook het geval is?'

Ik: 'Nou?'

Hij: 'Je bent zojuist de dans ontsprongen.'

Ik: 'Ik weet het.'

We renden de straat uit en ik herinnerde me dat je vroeger rende zonder de inspanning van het rennen te voelen. Je rende omdat je kon rennen, je rende en lachte en probeerde elkaar in te halen, soms rende je te hard, en ik herinnerde me het gevoel van lichte paniek als ik drie tellen van tevoren al aanvoelde dat ik op mijn bek zou gaan. Wanneer je als kind viel, was het altijd een beetje alsof je tegen Gods muur was gelopen: 'Niet zo snel, kleine vriend.' Als ik volwassenen zie hollen, trimmen of rennen, denk ik altijd alleen maar dat er iets ergs is gebeurd óf dat vroege christenen zich kennelijk geroepen voelen om een marathon te lopen, wanneer ze met hun krulhaar dat hun halve hoofd bedekt en een metalen bril in het park voorbijhollen. Een serieuze marathon is voor de vroege christen wat Mekka is voor de moslim, ach, wat weet ik er ook van. Ik dacht na over rennen en volwassen zijn en naast me liep de Dood.

De Dood zag er tijdens het hollen goed uit. Hij had een vrolijke glimlach op zijn lippen. Het was de glimlach die je hebt als je iets

doet wat je maar heel zelden doet. Bijna de glimlach van een kind dat een cadeau uitpakt en vermoedt wat er in het papier zit. Dat tedere moment van vreugde als je zeker weet dat er iets moois gaat komen.

En toen drong tot me door dat ik met mijn ex en de Dood op weg was naar mijn moeder. En dat dat voor alle betrokkenen misschien wel te veel gevraagd was. Maar het meest voor mij.

Ik stopte met rennen. Sophia merkte het en snauwde: ‘Wat doe je nou?’

Ik: ‘Kijk eens op je horloge. Heb je gezien hoe laat het is? We halen de laatste trein niet meer, met de tram en zo.’

Zij: ‘Je hebt niet eens een horloge.’

Ik: ‘We kwamen langs een klok. Ik kán ook gewoon niet meer.’

Zij: ‘Ik dacht dat je weer was gaan hardlopen.’

De Dood: ‘Hij heeft een halfjaar geleden voor het laatst gelopen.’

Ik: ‘Ik bel straks mijn moeder op en zeg dat ik morgen kom.’

Zij: ‘Bij de kleinste tegenslag, bij het kleinste probleem haak je af. Jij bent zo ontzettend gemakzuchtig. Jij bent zo iemand die tijdens de opstand in het getto zou zeggen: “Kan het wat zachter en kunnen we misschien na tien beginnen? Ik moet voor die tijd het sportkatern nog doorspitten.” Weet je, ooit vond ik je leuk. Vroeger was je anders en slechter gehumeurd dan de andere mensen. Tegenwoordig ben je eigenlijk net een...’ Sophia dacht hijgend na, ‘... lelijke tekening waar een kind ook nog complimenten voor krijgt. “Moooooi hoor, heeeeel mooi!”, alleen maar om een eventuele neiging tot creativiteit niet meteen in de kiem te smoren. Of een hond die geen slaag krijgt nadat hij iets verkeerd heeft geapporteerd, omdat je al blij bent dát hij met iets is aangekomen.’

De Dood ging er enthousiast op door: ‘Ben jij een mengeling van een hond en een kind?’

Sophia keek hem aan en fronste haar voorhoofd.

En ik gaf me over aan de slachtofferrol. Omdat ik wist dat je bij Sophia in zulke situaties absoluut niets bereikt door met haar in discussie te gaan, en omdat de discussie maar één ding zou

garanderen: dat ik volledig de controle over de situatie zou verliezen. En omdat ze er zo ongelooflijk opwindend uitzag als ze boos op me was.

De Dood vroeg: ‘En wat doen we nu?’

Ik antwoordde, naar adem happend: ‘Je moet er wel een beetje op letten dat je het timbre van wat je zegt aanpast aan de situatie waarin je je op dat moment bevindt.’

Hij: ‘Hoe bedoel je?’

Ik: ‘Ervan uitgaande dat iemand door de boodschap dat hij drie minuten later dood zal zijn in een emotionele uitzonderingstoestand terecht komt, is het niet gepast om net als na een dag werken vrolijk te roepen: “Zo, en wat doen we nu?”’

Sophia: ‘Waar heb je het over met hem?’

Ik: ‘Dat leg ik je nog wel uit.’

Zij: ‘Dat zei je eerder ook al.’

Ik: ‘Kunnen jullie niet gewoon ophouden mij op de zenuwen te werken?’

Zij: ‘Kunnen we niet gewoon ophouden hem op de zenuwen te werken?’ Na-apen is nog altijd het geniepigste wapen om een gesprek te laten escaleren.

De Dood: ‘Kunnen we niet gewoon ophouden hem op de zenuwen te werken?’

Ik: ‘Zeg, waarom ben je eigenlijk in zo’n goed humeur?’

‘Waarom ik in een goed humeur ben?’ vroeg de Dood en hij herhaalde deze zin op een hogere toon: ‘Waarom ik in een goed humeur ben? Weet je waarom ik in een goed humeur ben? Ik besta al zo lang dat ik niet eens weet wat een jaar is. Ik loop op zo’n rare manier in jouw wereld rond dat ik niet eens weet wat tijd betekent – als het om meer dan drie minuten gaat. Gewoonlijk zie ik mensen die bang zijn, die niet kunnen geloven wat er gebeurt, die spijt hebben, verwensingen uiten, op de vlucht slaan, schreeuwen, huilen, berusten, panisch worden, bidden, wanhopen en smeken. Mensen die – zoals je net zo mooi zei – in een emotionele uitzonderingstoestand terechtkomen, omdat ik ze kom halen, omdat ze doodgaan, omdat ik een eind maak aan iets wat ze eigenlijk heel prettig vinden. Ook al hebben ze tijdens hun

leven hun zaakjes niet altijd helemaal goed voor elkaar. Ik ben de slachter. Ik ben de voltooier. Ik ben het eind van het gelach. Ik ben de grasmaaier van de eindigheid, de uitdover van de kaarsen, de drie minuten tot de klok twaalf uur slaat. Ik, het minst geliefde wezen ter wereld. En weet je wat er nu aan de hand is?’

Ik: ‘Wat dan?’

De Dood: ‘Niets. Ik sta hier en er is niets aan de hand. Ik ben in de wereld. Ik ben op de wereld. Ik ben deel van de wereld. Kijk, ik raak deze muur aan. O, koud, nat, mos. Geweldig. Ik ben nu hier en dat al meer dan drie minuten. Ik ben op vakantie en dat voor de allereerste keer. Ik weet precies wat ik moet doen maar ik doe het niet meer. De zielenklopper heeft vrij en dat weet hij. Dát is er nu aan de hand.’

De Dood beëindigde zijn monoloog, die hij onhoorbaar voor Sophia als het stilste machinegeweer ter wereld in mijn oor had gefluisterd, en Sophia keek ons aan alsof wij iets waren wat door een kat na het schoonmaken op de vloerbedekking was gekotst.

Zij: ‘O nee, pratende mannen. Prá-ten-de mannen! Dan kun je maar beter meteen vertrekken. Dan weet je meteen waar het op uitdraait. Niets! In de slechtste zin van het woord. Weet je, ik had je echt graag geholpen met je rommel. Maar ik zeg je dit: je bekijkt het maar. Het leuke aan jou was altijd dat je geen geheimen had. Wie simpel is, heeft geen geheimen nodig. Dat is duidelijk. Hoef je geen woorden aan vuil te maken. Maar dan ben je ineens samen met een kerel die eruitziet alsof jullie meedoen aan een lookalikewedstrijd voor onnozelen. Laat hem het karwei maar opknappen. Laat hem maar op de puinzooi die jij je leven noemt passen. Ik ben weg hier!’

Ik: ‘Ik leg het je nog wel een keer uit.’

Sophia: ‘Ik wil niks meer uitgelegd krijgen. Heb je me niet begrepen? Ik ben weg hier.’

De Dood sloeg trefzeker een verkeerde toon aan en vroeg: ‘Mag ik mee?’

Sophia tegen mij: ‘Is hij gehandicapt of zo?’

Ik: ‘“Gehandicapt” is geen scheldwoord.’

Sophia trilde. ‘Nee, je mag niet mee.’

‘Waarom niet?’ vroeg de Dood.

‘Omdat ik jou niet ken, omdat je je als een kind gedraagt en omdat ik nu ergens heen ga waar het verboden is voor kinderen. Ik ga nu naar Johnny. Ik hou het hier gewoon niet meer uit. Ik wil nu bier!’

‘O!’ zei de Dood bedroefd.

Johnny. Een naam vol magie voor mij. ‘Bij Johnny’ was de naam van mijn stamkroeg, waar het enige wat veranderde de vraag was of de dartautomaat op dat moment kapot was of het weer deed.

Meestal was hij kapot.

‘Hemel, kom dan maar mee. Als je maar niet de hele tijd kletst.’

Ik had het beklemmende gevoel dat het geen goed idee was om de Dood met mijn ex-vriendin te laten vertrekken.

Ik loog: ‘Dan ga ik ook mee. Ik heb geen zin om alleen te zijn.’

Sophia: ‘Ik ga met een kind en met iemand die ik weleens in zijn blootje heb gezien naar een café. Ik wil in mijn leven ook niet aan de zijlijn staan, om slechts toe te kunnen kijken.’

7

We liepen de straat uit en er hing zo'n herfstlucht, waarin ook al iets voelbaar was van de aanstaande guurheid van de winter, die de huid op mijn knokkels deed openbarsten en mijn gewrichten liet opzwellen. Maar de zon stond nog aan de hemel en gaf warmte af. Hij scheen fel in onze ogen en wierp zijn stralen op de zich opstapelende regenwolken. Ertussenin schitterden af en toe de eerste sterren, en een sikkelvormige maan kroop langzaam tegen het hemelgewelf omhoog. Ik dacht: ergens achter deze maan, deze sterren en de zon woont de vent die nu met ons naar het café gaat.

Sophia, de Dood en ik liepen in de richting van het café waar Sophia en ik altijd naartoe gingen. Vroeger samen, tegenwoordig ieder afzonderlijk. Ik zei: 'Ik moet nog een briefkaart posten.'

Sophia: 'Jij altijd met je briefkaarten. Je weet niet eens of ze wel aankomen.'

Ik: 'Daar gaat het niet om. Het gaat erom dat ik iets doe waardoor ik me nuttig voel in de zee van nutteloosheid.'

Sophia: 'Je weet helemaal niet of het adres nog wel klopt.'

Ik: 'God zij geprezen voor de geweldige uitvinding van het doorsturen van post.'

Sophia: 'Ik sluit niet uit dat de moeder van jouw kind de enige vrouw ter wereld is die het voor elkaar krijgt bij haar voor de deur een nepbrievenbus te installeren, alleen voor jouw briefkaarten.'

Ik: 'Hou er maar over op. Ik schrijf mijn briefkaarten en jij houdt je mond.'

Zij: 'Wat ben je toch fantastisch. Je denkt dat je iets voor een ander doet, maar eigenlijk doe je het alleen voor jezelf.'

Ik trok met mijn linkerhand zogenaamd aan mijn neus om hem lang te maken, speelde met drie vingers van mijn rechterhand op een imaginaire trompet en zei: ‘Kijk, ik speel jouw liedje. Altijd hetzelfde. Kun jij je in je trieste, grijze wereld, waarin beton het kleurrijkst is, misschien een voorstelling maken van iets waar twee mensen evenveel plezier van hebben, ook al is het afkomstig van maar één van hen?’

Sophia rolde met haar ogen en was duidelijk niet van zins te antwoorden, wat in haar wereld echter niet betekende dat de tegenpartij het beste argument had, maar slechts dat ze het volstreekte onzin vond om op het gezegde een repliek te formuleren.

De Dood: ‘Mag ik me er even mee bemoeien? Waar gaat het eigenlijk over?’

Ik: ‘Daar wil ik het niet over hebben.’

Sophia: ‘O, maar ik wel. Tenslotte deden we nauwelijks iets anders dan het juist hierover hebben toen we nog bij elkaar waren.’ Wat was ze toch geestig. Snel en precies. En wat konden haar woorden dodelijk zijn als ze tegen mij waren gericht. Vroeger lachten we om dit soort dingen. ‘Ik kijk al uit naar het moment dat we niet meer samen zijn, want ik weet zoveel over jou dat ik je ziel en zaligheid binnen een paar minuten open en bloot kan leggen.’

En dat deed Sophia nu.

‘Waar hebben jullie het over?’ vroeg de Dood met een iets te goedgeluimde stem.

Sophia: ‘We hebben het hierover: die goochemerd links van jou is negen jaar geleden verliefd geworden op een vrouw, over wie iedereen steeds maar één ding zei en dacht: *piep piep piep piep*.’ Sophia deed het geluid na van een containerlader in de haven die achteruitreed.

‘Serieus, ik heb verhalen gehoord van de mensen die hem toen al kenden. Zoiets gaat nooit goed. Haar ouders miljonair, hij bejaardenverzorger. Zij oorbellen van parels, hij een voetbal-T-shirt. Maar hij wilde niet luisteren. “Zij is het! Ik ben de enige die haar schoonheid kan zien,” was wat hij kennelijk steeds zei. Toen maakte hij haar na vier maanden zwanger. In die periode veranderde ze van een bromvlieg in een furie. Er werd

meer geschreeuwd dan gepraat. Dat hij niets kon, dat hij niets voorstelde. Dat hij haar niets te bieden had. Stel je eens voor. Alsof je naar de chinees gaat en dan verbaasd zegt: “Huh, hebben jullie geen curryworst?”

‘Vergelijk je me nou met een curryworst?’ vroeg ik aan Sophia, maar ze wierp me zo’n giftige blik toe dat ik uit angst zweeg.

Ze ging verder met haar in memoriam: ‘Een halfjaar later ging ze weer bij haar ouders in het zuiden van het land wonen, in de mooie miljonairsvilla. Ze vond dat ze niet in zijn buurt kon blijven, omdat ze hem niet kon verdragen en omdat haar kind haar aan hem deed denken. Wat op zich een goede zin is, want na zo’n zin heb je tenminste geen DNA-test meer nodig, maar in al zijn idiote treurigheid komt hij natuurlijk wel hard aan. Stel je eens voor. Ik kan niet bij je blijven, want je kind doet me aan je denken. Van het kind kan ik niet af, maar van jou wel.’

‘Ze had postnatale depressies,’ wierp ik tegen.

‘Ze had ook al prenatale domheid,’ antwoordde Sophia.

‘En nu is het kind acht en alles, echt alles wat deze held ooit van hem krijgt, is een telefoontje op zijn verjaardag en een kerstkaart, waarop het enig persoonlijke een kriebelig “papa” is. En alleen om zijn volstrekte gebrek aan mensenkennis te maskeren, schrijft en tekent hij elke dag een kaart. Elke dag! Hij schrijft zelfs nog een kaart op zijn knieën wanneer hij in het voetbalstadion zit. Postzegels heeft hij sowieso altijd genoeg bij zich. Ik was een keer met hem op het postkantoor. Als hij daar binnenkomt pakt de medewerker automatisch een velletje tevoorschijn dat je krijgt als je zegt: “Hebt u voor mij een setje mooie postzegels?” Hij doet iets voor een zaak die niet bestaat, om te hopen op iets wat hij toch niet krijgt. Hij is net als die kerel die een steen tegen de berg op rolt, Sisyphus. Maar dan met briefkaarten in plaats van rotsblokken.’

Verpletterend en overtuigend had Sophia zojuist een beeld geschetst van de afgelopen negen jaar van mijn leven, poëtisch en met een scherpe tong, wat zowel prachtig als frustrerend was, zowel pijnlijk als waar.

In het eerste jaar van mijn briefkaarten dacht ik nog dat de situatie door de herhaling van deze goede daad zou verbeteren en de verhouding met de moeder en de familie van de moeder van mijn kind zou normaliseren.

Maar er kwam niets. Slechts een telefoontje op mijn verjaardag en een kaart met Kerstmis, waarvoor de hele familie, met alle ooms en tantes, neven en nichten, zich op het dorpsplein in klederdracht en met kerstmutsen op de foto liet zetten. Alleen mijn zoon Johnny werd op deze foto's acht keer groter, en ik zou niets liever willen dan een keer mee op deze foto gaan.

Vroeger vond ik kinderen altijd oninteressant, zoals ik mezelf eigenlijk ook altijd oninteressant vond. Een nieuwe ziel in een nieuw omhulsel. Niets groots, maar ook niets slechts. En bovendien waren er dingen die ik veel belangrijker vond dan de liefde. Voetbal bijvoorbeeld. Ik had niet eens een favoriete club. Het was het spel zelf en het zien van andere mensen bij hun liefde voor het spel. De wanhoop, de vreugde, het volledige leven, uitgebeeld in negentig minuten. De mogelijkheid van verlossing na het eindsignaal. Dit leidde ertoe dat ik, als geld en tijd het toelieten, de omgeving afreisde en wedstrijden van clubs bezocht waar ik niets mee had. Ik vond het prettig om in de trein te zitten en te zien hoe het landschap en de gezichten van de mensen veranderden. Mijn gedachten en mijn hart werden vervuld van vreugde wanneer ik het gedrag en de gebruiken van andere mensen stilletjes kon observeren en zo onopgemerkt deel van hen kon uitmaken.

'Als je je alleen nog maar met dat voetbal van jou bezighoudt, ontmoet je nooit een vrouw,' zei mijn moeder altijd. 'Je bent een aantrekkelijke man. Kijk nou zelf. Je moet alleen zorgen dat je er een beetje netjes uitziet.'

Ten eerste hoor je zoiets liever nooit van je moeder. Ten tweede wilde ik helemaal geen vrouw ontmoeten. Ik vond het zonder vrouw weliswaar niet grandioos, maar mijn leven dat zich afspeelde tussen een baan, gedachten, geld en ritjes naar voetbalwedstrijden was al inspannend genoeg, zodat ik dacht dat als ik

een vrouw zou toelaten in dit spanningsveld, ik volslagen gek zou worden. En ten derde wilde ik dat mijn moeder gelijk had gekregen, want ik leerde de moeder van mijn kind natuurlijk kennen tijdens een treinreis naar een voetbalwedstrijd.

Je herkent de mensen uit een hogere klasse meteen. Ze bewegen anders, ze praten anders, hun huid is beter, hun kleding staat en zit om de een of andere reden die alleen zij kennen beter dan bij ons, de zwoegers.

Ik zat in mijn eentje in een coupé een voetbaltijdschrift te lezen toen ze de deur opendeed en binnenkwam. Alleen al dat ze niet vroeg of er een plek vrij was getuigde van de klasse waaruit ze afkomstig was. De etiquette tijdens treinreizen is geraffineerd en belangrijk, en eigenlijk hoor je zelfs in een lege coupé te vragen of er nog een plek vrij is.

Ze ging nonchalant op de plek bij het raam zitten en begon meteen te praten.

‘Poeh, ik heb net toch een ruzie gehad met mijn ouders,’ zei ze.

Wat een nuchtere openingszin voor een gesprek met vreemden, dacht ik en ik schreef in het eeuwige, dunne schrift van mijn grootste successen, dat alleen in mijn hoofd bestond: ‘Voor het eerst zomaar aangesproken door een knappe, rijke vrouw.’

‘Daar doe je niks tegen. Omdat ze duizend luiers hebben verschoond, denken ze dat ze gelijk hebben,’ zei ik.

‘Zoiets heeft nog nooit iemand tegen me gezegd,’ zei ze.

‘Ik zou nog heel veel van dat soort dingen kunnen zeggen,’ zei ik en ik probeerde als een gentleman over te komen.

Ik was meteen verliefd. Misschien niet op haar, maar op het idee dat een vrouw uit een hogere klasse mij goed genoeg zou kunnen vinden. Het idee dat ik haar voedsel en haar dranken zou kunnen proeven. Het idee dat haar wijnen beter zouden smaken. Dat haar vakantiebestemmingen, waarvan ik de namen en bijzonderheden niet wist, de mijne zouden worden.

Ik zag de zilveren lepel die in haar mond zat. En ik trok hem er langzaam uit.

Ik merkte aan elke zin van haar dat ze nog nooit zo iemand als ik had ontmoet. Je zou kunnen zeggen dat ze voor het eerst van

haar leven met een verkoudheid geconfronteerd werd. Met de hik van de arbeidende mens. Ze vond me goed genoeg, omdat ik een soort dier was dat ze nog niet kende. In eerste instantie ben je opgetogen over de nieuwigheid, om later vast te stellen dat het toch lelijk is.

Ik vertelde haar dat ik net van een voetbalwedstrijd kwam. Ze werd helemaal enthousiast: ‘Van een vóétbalwedstrijd?’ riep ze op hoge toon. ‘Mijn ex-vriend zei altijd dat zijn lievelingsuitslag één-één was. Dan hoefde niemand ontevreden te zijn.’

‘Dat is de instelling van de mensen die Jezus aan het kruis hebben genageld,’ zei ik.

‘Jeeeeezus?’ Ze rekte de ‘e’ in *Jezus* oneindig lang uit. En ik was verrukt van het idee dat ze me leuk vond.

Ik gaf me verslagen over aan Sophia en haar glasheldere analyse, en besloot alles nog eens uitgebreid uit te leggen aan de Dood, op een moment dat Sophia er niet bij was. Meteen verbaasde ik me erover dat ik me niet verbaasde over de gedachte dat ik de Dood binnenkort iets uitgebreid wilde uitleggen. En terwijl we converseerden bleven we staan, zoals je blijft staan wanneer een kwestie te serieus is om erbij door te lopen. De wind raasde door de straat met een snelheid die geluiden losmaakte bij de nog niet geheel kale bomen, waarvan mijn moeder me vaak de namen had proberen bij te brengen, maar die ik uit koppigheid niet had willen leren. Ik luisterde liever naar mijn vader, die me de namen van voetballers leerde die tegenwoordig niemand meer kent.

De bomen zijn er nog, de voetballers niet meer, dacht ik. Het liefst wist ik nu dingen over de bomen. Het definiëren van bomen aan de hand van bladeren. Het definiëren van bomen aan de hand van de structuur van de boomschors. Het definiëren van bomen aan de hand van de kennis over welke soorten in de stad voorkwamen.

Elk voorjaar was dat weer bijzonder. Eerst een vaag groen schijnsel. Knoppen die zich aan de uiteinden van de takken als groeiende larven door het celmembraan persten. En daar baande dat groen zich doorheen. Dwars door het hele land, zonder dat

iemand het kon tegenhouden. De zachte vuist van de natuur. De verschuiving van de vruchtgrens. Vroeger, toen ik nog een kind was en mijn ouders en ik in de voorjaarsvakantie soms naar het heuvelachtige zuiden van het land reden, terwijl mijn vader tijdens de lange stukken met mij over voetbal wilde praten en mijn moeder zich omdraaide en vroeg welke vogel daar in de lucht vloog of welke boom daar langs de snelweg groeide, vloeiden af en toe de liefde van mijn vader en de liefde van mijn moeder samen, wanneer we allemaal tegelijk het groene schijnsel op de bomen ontdekten en als een voetbalfanclub die van biologische verschijnselen hield ritmisch door de auto riepen: ‘De vruchtgrens! De vruchtgrens!’

Als gelukkige momenten zeldzaam zijn, is je herinnering eraan des te sterker, bedacht ik op straat tussen Sophia en de Dood in. Ik vroeg me af of dat zelfs niet beter was dan eeuwig geluk.